

da se brod na Savi pridobi in zagotovi za javni promet in če je vsemu temu treba deželne postave, da predloži tako postavo prihodnjemu deželnemu zboru. — Prošnja navedenih občin, da bi se cesta od Save čez Mošenik in St. Lambert do Zagorja vvrstila med okrajne ceste, se ni vslišala. — Prošnja obrtnikov in prebivalcev v Belipeči zavolj naprave dovozne ceste k železniški postaji v Radečah se je izročila deželnemu odboru v obravnavo v smislu dotične postave. (Konec prihodnjič.)

Mnogovrstne novice.

* *Za Španjsko armado* se na Ogerskem nakupuje 3000 konj. Tudi na Angleškem se kupujejo. Vse to je znamenje, da v ti nesrečni deželi boj ne bode še tako kmalu prenehal.

* V Berlinu je v polku cesarja Jožefa 76 vojakov za trihinozno bolnih. Trihinoza je tista grozovita bolezen, ki jo človek dobi, če je s suhim mesom ali klobasami povžil tistega črva, ki mu je „trihina“ ime in se v prešičih zaredi enako ikram.

* *Kako se madjari.* Kanoniki Vesprimski so dobili povabljenje, naj bi svoja slovanska in nemška imena spremenili v madjarska, na pr.: Cečinovič v Kemenes, Pečla v Palotai, Štefan Gulden pa dekan Gulden v Forintov, in končno profesor v semenišču Wünsch v Fejevari. Tako se množi narod madjarski, pristavlja „Našinec“ št. 125.

* *Zavolj kuge*, ki se neki na Ogerskem in Hrvatskem nahaja, je tukaj meja zaprta, in vojaki na straži nastavljeni. V nedeljo 8. novembra zjutraj grejo štajarski tesarji, ki so bili na Ogerskem na delu, domú. Na meji se eden izmed njih spré s stražečim vojakom, zarad česar, se še gotovo ne vé, a vojak nastavi puško, ustrelí za njim in ga tako nesrečno zadene, da se tesar le še 5 stopinj storivši s klicem: „Jezus, jaz moram umreti!“ mrtev zgrudi na tla. Revež zapustí ženo z dvoje otrok. Ali je bilo ravnanje vojaka postavno ali ne, bo preiskava dognala. „Slov. Gosp.“

* *Kaj nemškutarji pravijo k tej razsodbi?* Nadvojvoda Rainer, poveljnik deželne brambe takraj Litave, je bil tudi v Sučavi, v Bukovini, kjer se mu predstavi med drugimi tudi učiteljstvo Rumunske, grško-iztočne gimnazije. Na vprašanje vojvode, v katerem jeziku da se v gimnaziji podučuje, odgovoré profesorji, da — v nemškem! Nadvojvoda se to vendar prečudno dozdeva ter vpraša na dalje: „Pa vsaj imate vštricnih razredov, v katerih se v rumunskem jeziku podučuje?“ Žalostnega obraza rečejo profesorji, da tudi paralel z narodnim učnim jezikom ni! — Na to reče nadvojvoda ves nevoljen: „To je prečudno stanje; mislil sem, da se na tej gimnaziji v Rumunskem jeziku podučuje, ker si vsako ljudstvo najlože v svojem maternem jeziku potrebnih vednosti pridobi!“ Postavi, bralec — piše „Slov. gosp.“ — povsod namesto „Rumunskega“ slovenski jezik, in najdeš z nadvojvodo žalostno stanje naših gimnazij.

Naši dopisi.

Iz Zagreba. — Veselo poročilo vam morem poslati o številu dijakov, ki so se vpisali v tri fakultete našega vseučilišča, in ktero znaša skupej 270. V fakulteto juridično namreč se je vpisalo 160 rednih in 7 izvanrednih, skupej tedaj 167; — v filozofično fakulteto 18 rednih in 4 pa izvanrednih, — v bogoslovsko 7 rednih in 74 izvanrednih, skupaj tedaj 81.

V Gorici 15. nov. — Primeri se večkrat, da profesorji, šolski ravnatelji itd. o takem času umrjejo, ko jim tovariši in učenci ne morejo izkazati poslednje časti. Tako se je zgodilo tudi tukajšnjemu ravnatelju državne višje realke in deželnemu šolskemu nadzorniku ranjcemu Ferd. Gatti-u. Umrí je 4. septembra t. l. — 5 dni po sklenitvi šolskega leta. Pri veličastnem pogrebu 6. septembra je bilo le malo profesorjev in učencev. Zatorej je bila prva skrb realkega učiteljstva koj po začetku novega šolskega leta, napraviti svojemu pokojnemu direktorju spominsko svečanost. Dne 12. novembra je bilo v prvostolni cerkvi slovesno mrtvaško opravilo vpričo vseh realkinih in družih srednješolskih profesorjev, vse mladine višje realke in obilne množice družih ljudi. Pričujoča je bila tudi rajncega ravnatelja družina in žlahta. Mašo in eksekvijske je pel nadškofov srednješolski komisar za vérstvo, mons. kapiteljski dekan dr. Dom. Castellani. Mrtvaški oder so kinčali 4 venci s primernim napisom. Poleg odra na obeh straneh je stalo 8 črno oblečenih odraslih dijakov z bakljami. Petje na koru je spremljala instrumentalna muzika. Tako se je častil spomin moža obče znanega in spoštovanega v našem mestu. Nasprotnikov se mu ni manjkalo in tudi po slovenskih časnikih je bilo mnogokrat brati njegovo ime. Kritika mu ni prizanašala — ali je pa bila vselej pravična — naj prašajo zdaj sami sebe njegovi nasprotniki na preranem grobu njegovem. Jaz naj opomnim le to-le troje. Slovenščine se je ranjki vodja, odkar je bil nadzornik, tako marljivo učil, da je slovnico bolje poznal, nego marsikateri slovenski „profesor“. Slovenske tekste šolskih postav je malokateri Slovenec tako pretresal kakor on. V vérskih rečéh se je védel v sedanjih težavnih časih in v težavnem svojem položaji prav previdno in taktno. Da-si tujec, znal je naše narodne in vsakoršne posebnosti tako ceniti in spoštovati, da se je — rekel bi — v 20 letih ves pogoričani. In, če se nahaja v njegovem uradnem delovanji kaj, kar se znabiti s tem, kar trdim, ne vjema, treba vedeti, da možje v njegovem stanji morajo marsikaj storiti — na komando. Pod zemljo ga je spravila služba in menda neke neizpolnjene nade, katere bi se bile pa brž ko ne — ko ne bi bil umrl — v kratkem uresničile. — Viša realka je gotovo sama sebe počastila, ko je rajncemu gori omenjeni dan poslednjo čast izkazala. — Za srednji šoli se je letos več učencev oglasilo, ko prejšnjih let; za vsako po blizo 80. Tudi v pripravljavnico za gimnazijo in realko je sprejetih neki čez 100. Čudna prikazen je pa ta, da je razmerje med učenci v narodnem oziru od lanskega leta sem poprejšnjemu čisto nasprotno. Dvema tretjinama Lahov (in peščici Nemcev) nasproti stoji v I. razredu gimnazijskem ena tretjina Slovencev. Na realki je razmera menda še neugodniša. Kje so naši slovenski otroci? Domá. Glavni vzrok, da jih ni v srednjo šolo, je pomanjkanje 4razrednih slovenskih ljudskih šol na kmetih ali v slovenskih trgih. Jaz mislim, da bi bilo treba vse žile napeti, da dosežemo vserezrednih šol na Slovenskem, iz katerih bi prestopali otroci bodi-si naravnost v gimnazij in realko, ali pa vsaj v njuno pripravljavnico. Več o tem drugi pot. — Morilca Bračarskega duhovnika Marcolini-a so zasačili. Nek mizar iz Karmina je, ki ima rajncega sestrično (?) za ženo. — V naši „Nici“ se vreme ni kaj lepo obnašalo te dni. Drevje še zeleno (in le deloma rumeno) — pa sneg! Po bližnjih gorah leži sneg skor do srede; tudi v mestu je priletel. Burja je bila huda, pa ne prav mrzla, kakor po zimi. Danes je spet lepo.

Iz Štajerskega. — Sadjerejcem našim bo gotovo všeč, da zvedó, da pri Tomažu Spindlerju v Mali